

Styrelsen för ProCivitas Education AB
ProCivitas Privata Gymnasium
Billesplatsen 1
252 23 HELSINGBORG

2004-10-08
1 (2)
Dnr 54-2003:3212

Genomförd utbildningsinspektion vid ProCivitas Privata Gymnasium, fristående gymnasieskola i Helsingborgs kommun

Skolverket har genomfört inspektion vid ProCivitas Privata Gymnasium i Helsingborgs kommun. Inspektionen aviserades i brev den 18 december 2003 och besök gjordes i verksamheten den 3–5 maj 2004. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Utbildningsinspektionen fokuserar på sju områden vilka granskas ur olika aspekter. Utredningen syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket konstaterar efter genomförd inspektion vid den fristående skolan ProCivitas Privata Gymnasium, att skolan uppfyller kraven för rätt till bidrag enligt 9 kap. skollagen

Uppföljning

I rapporten framförs påpekanden och rekommendationer gällande kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Michael Erenius
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också deltagit enhetschefen Björn Persson

Kopia till

Helsingborgs kommun och övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i ProCivitas Privata Gymnasium

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till utbildning och omsorg
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

ProCivitas Privata Gymnasium	Antal barn/elever
Gymnasieskola	228

ProCivitas Privata Gymnasium har ett specialutformat program i anslutning till samhällsvetenskapsprogrammet med ekonomisk inriktning.

Huvudman för skolan är ProCivitas i Helsingborg AB som är ett helägt dotterbolag till ProCivitas Holding AB med säte i Malmö.

VD på ProCivitas i Helsingborg AB har ett omfattande engagemang i verksamheten och ansvarar bl.a. för skolans kontakter mot näringslivet. Skolan har en rektor som också undervisar i ekonomiska ämnen.

Antalet sökande till skolan har sedan skolan startades överstigit antalet tillgängliga platser. Skolan har därför utökat med en klass. Eleverna kommer huvudsakligen från Helsingborg, Landskrona, Höganäs och Ängelholm.

Eleverna tas in av intagningsenheten vid Helsingborgs gymnasienämnd.

I augusti 1997 invigdes ProCivitas Privata Gymnasium i en fastighet från 1700-talet på Södra Storgatan bakom Mariakyrkan - mitt i centrala Helsingborg. Skolan har också filiallokaler på Kungsgatan.

Genomförandet av inspektionen i ProCivitas Privata Gymnasium

Skolverket sände den 18 december 2003 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i ProCivitas Privata Gymnasium har bestått av undervisningsrådet Michael Erenius och experten Lars Petersson. Besök i ProCivitas Privata Gymnasium genomfördes den 3-5 maj 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och ProCivitas Privata Gymnasium, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

På ProCivitas Privata Gymnasium genomfördes formella intervjuer med skolledningen, elevvårdspersonal, elevrådet (elevplenum), föräldrar, lärare och elever.

Vid inspektionen har intervjuer och besök genomförts på samhällsvetenskapsprogrammet. Lektioner inom olika ämnen besöktes.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna för det offentliga skolväsendet framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön. Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden i överensstämmelse med dessa.

I samband med intervjuer och observationer framträder en bild av en trivsamt skola med en vänskaplig stämning. Eleverna tycker att det är roligt att gå i skolan.

Eleverna anger följande skäl till varför de sökte till ProCivitas:

- de ville gå i en liten skola
- de ville gå tillsammans med andra studiemotiverade
- de hade hört att det fanns bra lärare och skolledning på skolan
- de ville gå på samhällsvetenskapsprogrammet

Eleverna anser att de positiva förväntningarna de hade på skolan har infriats.

Eleverna uppger att de känner en stor delaktighet i skolans planering och att detta var ett av skälen till att de sökte till skolan. Eleverna uppger också att de har stort inflytande över undervisningen särskilt när det gäller undervisningens form. Deras inflytande över själva innehållet är däremot mera begränsat.

Eleverna visade sig väl motiverade för de aktuella arbetsuppgifterna vid inspektörsteamets lektionsbesök.

Inspektörsteamet bedömer, utifrån gjorda intervjuer och observationer, att eleverna tar ansvar för sin utbildning, den verksamhet de finns i och den gemensamma miljön. Detta syns bland annat i den fysiska miljön som är väl hållen och i avsaknad av förstörelse.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att resultaten av skolans arbete med normer och värden är goda. Skolan erbjuder en trygg miljö och eleverna tycker att de har en stor delaktighet i skolans planering. Deras inflytande över

innehållet i undervisningen behöver, enligt inspektörsteamet, emellertid utvecklas.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges, för det offentliga skolväsendet, i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Utbildningen i fristående skolor skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Andel elever som var behöriga till högskolestudier 2002 var 79,6 procent och andelen elever med slutbetyg var 88,5 procent. Andelen elever som fullföljer sin utbildning inom fyra år är högre än riksgenomsnittet, 94,6 procent jämfört med 72,6 för riket år 2002. Den genomsnittliga betygspoängen för skolan är 16,6 år 2002.

De intervjuade föräldrarna tycker att ungdomarna får en bra utbildning på ProCivitas, avseende kunskaper och social utveckling.

Elevernas kunskap om lärandet behöver, enligt lärarna, utvecklas mer. På skolan kan man inte se så mycket av elevernas kunskaper i ett bredare perspektiv i form av t.ex. elevutställningar. Det finns idag en tonvikt på betygen.

Eleverna har vaga uppfattningar om program mål och läroplan och de intervjuade eleverna kände inte till vad de innehåller

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att skolans resultat gällande kunskaper är tillfredsställande. Däremot behöver elevernas kunskap om sitt eget lärande utvecklas. Elevernas kunskaper om program mål och läroplan behöver också förbättras.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet med att forma en god miljö - fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Fristående skolor skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö, för att förebygga kränkningar och för att ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

Eleverna känner sig ha inflytande över lärandet. Det de berättar pekar mest på att det handlar om former och inte så mycket innehållet. De menar också att deras ansvarstagande är bra. Det visar sig bland annat i olika projekt och i att man lämnar in uppgifter i tid.

På skolan finns ett elevplenum där två elever från varje klass ingår. Elevplenum har möte var tredje vecka. VD för skolan är med vid mötena. Elevplenum behandlar ett flertal olika frågor: IT, resor, fester, inredning, utvärdering/undersökningar, näringslivskontakter och utbyte. De har däremot ingen insyn i skolans budget. Anteckningar från elevplenum läggs ut på skolans intranät. Elevplenums medlemmar har inte fått någon särskild utbildning för dessa uppgifter.

Eleverna medverkar vid rekrytering av nya lärare.

Som förälder kan man besöka skolan när man vill. Kontakter med skolan har man vid föräldramötet under våren i år 1. Information får man via hemsidan, via mail och personliga brev till målsman angående utvecklingssamtal.

Skolan har nolltolerans vad gäller mobbning men eleverna känner inte till handlingsprogrammet mot kränkande behandling. Lärarna tar upp det i undervisningen. Sex och samlevnad behandlas inom ämnena psykologi och naturkunskap samt på några temadagar. Eleverna gör också fördjupningsarbeten i relationsproblem.

Skolan har haft samtal kring ett hälsofrämjande arbete. Man har haft föreläsningar för eleverna kring stress och eleverna har besökt ungdomsmottagningen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att eleverna på ProCivitas har ett inflytande när det gäller deltagande i olika formella forum. Däremot är elevernas inflytande över sitt lärande ett förbättringsområde och då särskilt gällande innehållet. Skolan bör också se till att handlingsprogrammet mot kränkande behandling blir mera känt bland eleverna.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet med lärandet är skolans huvudprocess för att utveckla kunskaper och färdigheter. Arbetet för att nå målen skall utformas av eleverna och personalen i samverkan. Samverkan skall också ske med hemmen. Allsidighet och saklighet är väsentliga vid utformningen av undervisningen. Skollagen slår också fast att hänsyn skall tas till elever i behov av särskilt stöd.

Granskningen inriktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till de lärandes olika behov. Innehåll och organisering av studierna liksom arbetsformerna och kontakterna med hem, samhälle och arbetsliv är andra områden som uppmärksammas.

På skolan har man inga klassföreståndare eller klassmentorer, däremot har alla elever en mentor i arbetslivet. Mentorerna ska fungera som elevens personliga rådgivare. För några elever fungerar detta mycket bra. Hur ofta man har kontakt med sin mentor avgör eleven själv.

Inspektörernas lektionsbesök gav bilden av traditionell undervisning, men enligt rektor, lärare och elever förekommer ofta andra och varierande arbetsformer. Eleverna har, enligt lärarna, ett eget ansvar för sin kunskapsinhämtning. Enligt eleverna finns det vissa lärare som mest föreläser under lektionerna, vissa har oftast grupparbeten och några lärare har mest enskilda arbeten. De anser dock att flertalet lärare ändå varierar undervisningen.

Eleverna har i varierande grad kunskap om kursplaner och betygskriterier. På frågan om lärarna återkopplar till mål och betygskriterier under kursen och vid betygssättningen, så verkar de inte känna igen sig i att lärarna skulle göra detta.

Eleverna deltar i utvärderingar regelbundet. De har utvärderat maten, lärarna och skolan i allmänhet. De får snabb återkoppling av resultatet via mail/webb och det sker ofta en diskussion med ledningen kring svaren.

Eleverna anser att lärarna vid betygssättningen väger in aktivitet, närvaro och vad man presterar på prov och arbeten. Enligt eleverna kan man i slutet av kursen få ett extra arbete för att kunna visa att man förtjänar ett högre betyg. Några direkta övergripande rutiner kring säkerställandet av likvärdig betygssättning har man inte på skolan. Lärarna har informella diskussioner kring betyg och viss diskussion förs vid möten med skolledningen. Många lärare har också kontakter utanför skolan.

Skolan arbetar utifrån program mål och läroplan, men målen är inte kända av eleverna.

För projektarbetet finns en huvudhandledare, en lärare som handleder alla eleverna. Övriga lärare fungerar som medbedömare. De flesta genomför projektarbetet i grupp. Eleverna upplever ingen direkt koppling mellan program mål och projektarbete.

De elever som behöver särskild hjälp i något ämne får detta genom att lärarna i allmänhet finns tillgängliga på skolan även utanför lektionstid. Enligt eleverna ställer lärarna gärna upp och det är lätt att få den hjälp man behöver. Lärarna ska, enligt skolans policy, svara på elevernas mailfrågor inom ett dygn.

Ett fåtal elever har IG och huvudsakligen i matematik och stödundervisning ges framför allt i detta ämne.

Skolan har utvecklingssamtal med eleverna en gång per termin utifrån elevernas individuella studieplaner. Det är skolans VD alternativt rektor som håller i utvecklingssamtalen.

Ett fåtal åtgärdsprogram upprättas per år. Det är rektor som upprättar åtgärdsprogram tillsammans med elev och omyndig elevs målsman.

Skolan har ingen studie- och yrkesvägledare. Elevplenum och andra elever har tagit upp detta med skolledningen. Rektor har tills vidare tagit hand om dessa uppgifter, men ledningen försöker få tag i en utbildad studie- och yrkesvägledare. Skolan genomför kostnadsfria resor till utbildningsmässor och informationsdagar på universitetet.

Skolan har ett bra samarbete med näringslivet bl.a. genom mentorsrollen. ProCivitas arbetar, enligt kvalitetsredovisningen, för att förbereda eleverna för en arbetsmarknad som kännetecknas av en ökad globalisering och internationalisering.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att skolan behöver fortsätta arbetet med att utveckla metoder för att få en återkoppling av kursernas mål och innehåll samt betygskriterier till eleverna. Skolan behöver också skapa rutiner för säkerställandet av en likvärdig betygssättning.

Elevernas delaktighet i skolans utvärderingar fungerar bra och de får en snabb återkoppling av resultaten.

Skolverket förutsätter att skolan försöker att hitta en lösning för att eleverna ska få tillgång till en behörig studie- och yrkesvägledare.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå målen för denna tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om den fristående skolan har en fungerande ledning och styrning av verksamheten och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen och för att värna enskilda elevers rätts-säkerhet.

Rektor är förtrogen med verksamheten och tar det övergripande rektorsansvaret. Rektor har/tar också det övergripande ledningsansvaret för den pedagogiska utvecklingen.

Skolans mål för verksamheten har tagits fram i samverkan med lärarna. Lärarna ger uttryck för att de är med och påverkar skolans utveckling. De träffar skolledningen var tredje vecka i samband med formella lärarträffar.

Skolan har ett särskilt organ för kvalitetssäkring. Det består av rektor och lärarrepresentanter. Där diskuteras övergripande frågor och ansvaret för den kontinuerliga utvärderingsprocessen ligger också där.

Kvalitetsredovisningen saknar emellertid den återkoppling som medför att analys och åtgärder relateras till utvärderingens resultat.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att skolledningen är förtrogen med verksamheten på skolan och det finns en tydlighet i ansvarsfördelningen. Skolan har utvecklat kvalitetsarbetet men kvalitetsredovisningen behöver utvecklas så att analys och åtgärder tydligare kopplas till utvärderingens resultat.

6. Tillgång till utbildning och omsorg

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för skolväsendet. En fristående skola skall vara öppen för alla barn och ungdomar som har rätt till utbildning i motsvarande skolform i det offentliga skolväsendet.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som förutsätts i skollagens bestämmelser. Även principerna för intagning och informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Eleverna har tillgång till ett bra utbud av kurser, som valbara och individuella val.

De elever som är berättigade till modersmålsundervisning får sådan undervisning genom ett avtal med kommunen.

Skolan har inga elever som studerar svenska som andraspråk.

Lokala kurser förekommer i begränsad omfattning som individuella val t.ex. aktiekunskap.

Skolan arrangerar studieresor, som bekostas av skolan, t.ex. till Göteborg och Stockholm och resor som eleverna själva får bekosta till USA, Spanien, Tyskland, Italien och Frankrike. ProCivitas skolläda och aktuella lärare står för planering och det finns, enligt skolans ledning, inga krav att eleverna ska följa med på de resor som bekostas av eleverna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att skolan erbjuder utbildning i den omfattning som krävs. Skolan arbetar på ett positivt sätt med internationella kontakter, men vad som är skolans studieresor och fritidsresor är inte tillräckligt tydligt. Skolverket förutsätter dock att det inte förekommer något annat än obetydliga kostnader för eleverna i samband med utbildningen.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Utbildningen skall vara avgiftsfri.

Vid inspektionen granskas dessa och andra förutsättningar för att bedriva en utbildning av god kvalitet. Även skolans ekonomiska stabilitet och de långsiktiga förutsättningarna för verksamheten behandlas.

Skolan har goda resurser och möjligheten för kompetensutveckling av personalen är god. Lärarna har tagit fram en kompetensutvecklingsplan. Det förekommer en öppen diskussion kring resursfördelningen på skolan och lärarna känner att de har inflytande över resursfördelningen.

På ProCivitas är andelen behöriga lärare 94 procent och 75 procent är anställda tillsvidare. Lärartätheten är sju lärare per 100 elever.

Tillgången till läromedel och datorer är god, däremot finns det, enligt lärarna, behov av att utvidga referenslitteraturen. Skolan har inget eget bibliotek. Det finns i viss mån ett referensbibliotek som man successivt bygger ut. Det saknas framför allt skönlitteratur. Eleverna kan använda sig av stadsbiblioteket som ligger nära skolan.

Lokalerna omfattar klassrum och grupprum, en datasal, arbetsutrymmen för eleverna, matsal, kafé, arbetsutrymmen för lärarna och administrationsutrymmen. Skolan har utökat med lokaler några kvarter från huvudbyggnaden. Lokaler för undervisningen i idrott är förlagd till Gymnastikens hus fem kilometer från ProCivitas. För undervisningen i kursen naturkunskap B fanns vid inspektionstillfället inga lokaler. Skolan har för avsikt att hyra lokaler i någon av kommunens skolor.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att tillgången till resurser överlag är god.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Procivitas Privata Gymnasium är av god kvalitet. Skolan erbjuder till stora delar en trygg och bra miljö för sina elever. Skolan arbetar medvetet med att förbättra arbetsmiljön och elevernas delaktighet i undervisningen.

Skolan arbetar på ett bra sätt med internationella kontakter inom olika områden, som underlättar infärgningen av internationella perspektiv i undervisningen.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- elevernas inflytande över sitt lärande och sin utbildning,
- elevernas kunskap om läroplanens mål och program mål,
- elevernas kunskap om handlingsplan mot kränkande behandling,
- övergripande rutiner för säkerställandet av en likvärdig betygsättning och
- skolans kvalitetsredovisning behöver utvecklas så att analys och åtgärder tydligare kopplas till utvärderingens resultat.

Datum	Ort
2004-10-08	Lund

Michael Erenius

Lars Petersson